

Til

UHR
Stortorvet 2
0155 OSLO

Dato: 19.02.2024
Deres ref.: 23/245-1 Vidar Røeggen
Vår ref.: 2023/26356 MARGAREF

Innspill til utredning av publiseringsindikatoren

Universitetet i Oslo takker for muligheten til å gi innspill til utredning av publiseringsindikatoren. UiO ønsker å begrense bruken av ressurser på en ny publiseringsindikator, både for vitenskapelig og administrativt ansatte. Fra vårt ståsted vil det være viktig å arbeide for at prosessen blir automatisert, og at man etter hvert tar i bruk kunstig intelligens. Her vil Cris-systemet få en stor rolle for å innhente god informasjon om publikasjonene og oversikt over andre forskningsresultater. Ved bortfall av insentiver for vitenskapelig publisering i UH-sektoren bør utredningen av den nye publiseringsindikatoren bidra til å legge til rette for at fagmiljøene og institusjonene kan utnytte metadatainformasjonen som samles inn, til deling og gjenbruk. Dette vil harmonere med de andre prosessene som henger sammen med dette, som åpen forskning, en bredere vurdering av forskere og forskning, samt nye karrieremuligheter innenfor akademien.

1. Hvordan bruker dere publiseringsindikatoren i dag, herunder?

a. Statistikken den produserer (styring, analyse, strategi, ansettelse, evaluering, insentiv på individnivå, til fordeling av ressurser internt etc.)

UiO på sentralt nivå bruker i stor grad tall og oversikter for å få informasjon om helt sentrale deler av vår virksomhet og oppgaver, som publikasjoner, publiseringspoeng og nivåinndeling, samarbeidsinstitusjoner, antall publikasjoner som er finansiert av Forskningsrådet og EU, samt oversikt over åpen tilgang, selv om dette ikke er en del av publiseringsindikatoren. UiO vil påpeke hvor viktig systematikk i rapporteringen er for å se utvikling over tid.

Fakulteter og enheter bruker tallene til ulike formål, som for eksempel:

- Oversikt over enhetens publikasjoner og publiseringspoeng
- Brukes som et verktøy i medarbeidersamtaler¹
- Planlegging av forskningstermin
- Gjennomføring av publiseringsanalyser på flere nivåer

Informasjonen som blir lagt inn i kvalitetssikringsarbeidet har et uutnyttet potensial for å kunne brukes av alle. Her kan man med hell gjøre forbedringer. For eksempel får ikke UiO mulighet til å hente ut antall samarbeidsinstitusjoner på instituttnivå eller lavere på en enkel måte, noe som enhetene har et ønske om å kunne gjøre. UiO vil derfor at det skal være enkelt å hente ut egen informasjon som både er blitt kvalitetssikret av UiOs superbrukere, og annen informasjon som er tilgjengelig i Cris-systemet.

¹ Ved UiO er regelen at man ved vurdering av forskere og forskning skal holde seg til forsvarlig bruk av «metrics», slik at kvantitative indikatorer alene ikke blir brukt i vurdering av forskning og forskere.

Rektor

Postadresse:
Postboks 1072 Blindern
0316 OSLO

Besøksadresse:
Lucy Smiths hus,
Problemveien 7

Tlf: +47 22 85 50 50
Faks:
E-post:
postmottak@admin.uio.no
<http://www.uio.no/>
Org.nr.: 971 035 854

b. Informasjonen i Kanalregisteret (informasjon til forskere om kanaler med gode rutiner for kvalitetskontroll og kanaler som tilbyr åpen publisering)

Informasjonen direkte fra kanalregisteret blir i liten grad brukt til annet enn som et oppslagsregister. Imidlertid blir informasjonen og oversikten over publikasjonsnivå og opplysninger om hvilke tidsskrifter enhetene publiserer i hentet ut gjennom Cristin og DUCT.

c. Eventuelt annen bruk?

Utenom statistikk overfører UiO metadatainformasjonen fra Cristin til våre nettsider på person- og enhetsnivå. Det å kunne utnytte informasjonen som allerede er registeret i Cristin til CV-er ved å automatisk overføre informasjonen til ulike CV-maler, ville vært et positivt insentiv for forskere.

2. Bør vi involvere forskersamfunnet i vurdering av kvalitet på kanalnivå i fremtiden?

I dagens nasjonale organisering er det 70 fagorganer og fagkomiteer som er involvert i arbeidet med kvalitet og nivåinndeling av kanalregisteret. UiO har 62 personer som er medlemmer i de ulike organene og komiteene som deltar i denne prosessen. Deres mandat er å være rådgivere for «Det nasjonale publiseringsutvalget», som er ansvarlig for å administrere kanalregisteret og fastsette instruksene for hva som skal rapporteres og innholdet i publiseringsindikatoren. Kanalregisteret bør opprettholdes som en oversikt over åpen tilgang, anerkjente tidsskrifter og røvertidsskrifter. Selv om det kan være vanskelig å identifisere røvertidsskrifter på grunn av deres evne til å skifte navn og domene, bidrar kanalregisteret til å kvalitetssikre tidsskriftene. Dette er et krevende arbeid, som både Hatlen-utvalget og rapporten «Strategi for norsk vitenskapelig publisering etter 2024» har pekt på. Statistikken viser en økning i antall useriøse tidsskrifter som tar betaling for rask og åpen publisering.

a. Bør vi videreføre en faglig organisering av arbeidet med kvalitet i Kanalregisteret eller kan dette løses administrativt.

I rapporten «Strategi for norsk vitenskapelig publisering etter 2024» anbefales det at forskersamfunnet deltar aktivt i vurderingen av publiseringskanaler i Kanalregisteret ved å dele både positive og negative erfaringer. Det ville vært nyttig om arbeidsgruppen kunne komme med gode forslag til hvordan dette kan gjøres på en enkel måte, samtidig som de kan si noe om hvordan dette vil påvirke dagens organisering av arbeidet. Det er også viktig å vurdere hvordan ulike oppfatninger av kanaler vil bli hørt og ivarettatt.

Man kan tenke seg to ulike scenarier:

- 1) Et scenario der man ikke ønsker å opprettholde dagens nivåinndelinger for publiseringsindikatoren. Hvis dette blir løsningen, vil det ikke være behov for å bruke like mye faglige ressurser på å opprettholde en oversikt over anerkjente kanaler, men heller ha administrativt vedlikehold av systemet, men basert på tydelige faglige premisser.
- 2) Det andre scenariet er der man opprettholder nivåinndelingen, og da vil det også være naturlig å ha en form for faglig organisering av dette arbeidet. Helst på et internasjonalt nivå.

Dette er viktige overveielser som bør tas når man vurderer organiseringen av arbeidet med nivåinndeling av publiseringsindikatoren.

b. Bør vi videreføre arbeidet med å skille på kvalitet på kanalnivå, eventuelt skille på kvalitet på en annen måte (annen type informasjon) eller bare skille mellom godkjente og ikke godkjente kanaler.

Som nevnt ovenfor brukes det en del ressurser ved UiO for å røkte dagens nivåinndeling i Kanalregisteret. Da Kanalregisteret ble opprettet for litt over 20 år siden ga det mening å bruke tid på arbeidet med å se på kvalitet av kanaler. Dette arbeidet gjorde sitt til at man fikk et mer bevisst forhold til valg av

publiseringskanal og prosessen kan også ha bidratt til større fokus på forskningskvalitet. Som vi ser av oversikten over bruken av denne indikatoren, har man også fra lederhold blitt vant med å bruke informasjon som inndeling på nivå 1 og 2 gir. I arbeidet med nivåinndelingene har vi imidlertid sett problematiske aspekt ved denne ordningen. Ulike faglige «skoler» og orienteringer innad i enkelte fagområder preges (helt legitimt) av ulike oppfatninger av hvilke tidsskrift og forlag som bør klassifiseres på nivå 2. Inndelingen har til tider vært preget av faglige dragkamper. Arbeidet med reform av vurdering av forskning og forskere innebærer også at en indikatorer som måler trekk ved publiseringskanal vil ha mindre bruksverdi. Med bortfallet av publiseringspoeng i den nye justerte finansieringsmodellen tilsier dette at denne form for nivåinndeling ikke vil spille den samme rolle som den har hatt hittil. Å opprettholde nivåinndeling vil ikke gi tilstrekkelig merverdi til fagmiljøene. Vi anbefaler derfor bare å skille mellom godkjente og ikke-godkjente kanaler.

Uavhengig av arbeidet med nivåinndelingen, er det viktig å bevare informasjonen i kanalregisteret for å ha en oversikt over kanaler som er seriøse med god kvalitet, og vise til kanaler som ikke har gode rutiner for fagfelleevaluering eller har andre intensjoner enn å publisere forskning av god kvalitet. UiO anbefaler derfor å ikke opprettholde et kanalregister med nivåinndeling, men at man opprettholder kanalregister for å få en god oversikt over åpne kanaler, og for å skille mellom godkjente kanaler og ikke godkjente kanaler, blant annet såkalte røvertidsskrifter. Her blir det viktig å stille sterke krav for at kanaler skal godkjennes. Det vil være av tilstrekkelig nytte for forskere i arbeidet med publisering og sikre informasjon om virksomheten.

En av anbefalingene i rapporten «Strategi for norsk vitenskapelig publisering etter 2024» er å integrere kanalregisteret med relevant internasjonal infrastruktur. Dette kan være en løsning for fremtiden, men det vil også kreve organisering av en eller flere faglige internasjonale komiteer. Det ville være hensiktsmessig om arbeidsgruppen kunne undersøke og utdype en eller flere forslag til dette i sin rapport for å opprettholde en faglig organisering av en ny publiseringsindikator

3. Hvordan bør vi organisere arbeidet med rapportering?

Rapporteringen bør organiseres enkelt og effektivt. Se mer utfyllende svar i 3b.

a. Hvordan organiserer dere arbeidet med rapportering i dag?

Ved UiO er det en organisering av rapporteringen med involvering av ulike aktører. Her er noen punkter som beskriver arbeidsmengden og organiseringen:

- Det er 70 superbrukere som bidrar til å kvalitetssikre metadataene i Cristin, som er publiseringsdatabasen.
- Instituttledere eller forskningsledere kvalitetssikrer om publikasjonene er vitenskapelige i henhold til definisjonene som er gitt i rapporteringsinstruksene.
- Det er også den vitenskapelige lederens ansvar å håndtere eventuelle uenigheter med andre institusjoner angående kategori i tilfeller som blir tatt opp til tvisteutvalget.
- Avdeling for forsknings- og innovasjonsadministrasjon (FIADM) har fått delegert det koordinerende ansvaret for rapporteringsarbeidet fra universitetsledelsen.
- For å sikre at alle superbrukere får opplæring og lik informasjon, arrangerer FIADM flere obligatoriske møter og aktiviteter gjennom året, som oppstartsmøter, kurs, arbeidsstuer og erfaringsseminar.

Denne organiseringen bidrar til å sikre kvalitet og likhet i rapporteringen ved UiO.

Ansvarsfordeling ved UiO

Her er informasjon om ansvarsfordelingen og frister til registrering, kontroll og rapportering i Cristin:

Forskeren (frist 31. januar):

- Ansvar for å sikre korrekt registrering av egne arbeidere i Cristin.
- Publikasjoner knyttet til prosjekter finansiert av blant annet Forskningsrådet eller EU skal merkes med prosjektnummeret gitt av finansøren i Cristin.
- Forskeren skal sørge for at en fulltekstversjon av alle vitenskapelige artikler blir avlevert til vitenarkiv. Dersom tidsskriftet tillater det, kan forlagets publiserte PDF-versjon avleveres.
- Hvis publikasjonen har flere forfattere, har alle ansvar for at den blir korrekt og manuelt registrert.

Superbruker ved enhetene (nasjonal frist 21. februar):

- Førstelinje brukerstøtte for forskere.
- Kontrollere at informasjon om antall forfattere, adresser og andre metadata stemmer overens med den originale publikasjonen.
- Vitenskapelige artikler skal ikke godkjennes for rapportering før en fulltekstversjon er avlevert til vitenarkiv. Dersom fulltekstversjonen ikke er avlevert innen 1. februar, skal en påminnelse sendes til korresponderende forfatter.
- Bistå instituttleder ved endelig godkjenning av enhetens resultater.
- Støttefunksjon for fakultetsansvarlig superbruker, blant annet ved henvendelser fra enhetens brukere og registrering av gjester.
- Sørge for at forskere uten fast månedslønn fra institusjonen blir registrert i Cristin hvis de har publisert med Universitetet i Oslo som forfatteradresse.

Instituttleder (frist 21. februar):

- Godkjenne alle poster knyttet til enheten for rapportering.
- Ansvar for at enhetens publikasjoner er riktig kategorisert i Cristin og at adresseringsprinsippet følges.

Superbruker ved fakultetene:

- Har koordineringsansvar ved fakultetet.
- Kontaktperson for FIADM
- Kontrollere og håndtere eventuelle duplikater ved fakultetet.
- Sikre at alle instituttledere ved fakultetets enheter godkjenner sine resultater innen fristen.
- Overordnet kvalitetssikring av fakultetets poster.

Avdeling for forsknings- og innovasjonsadministrasjon (frist månedsskiftet mars/april):

- Overordnet kvalitetssikring av alle UiOs poster.
- Ansvar for opplæring av alle superbrukere ved UiO.
- Supportfunksjon.
- Sørge for at nettverket av fakultetsansvarlige oppdateres med relevant informasjon om frister og retningslinjer.
- Kontaktperson for andre institusjonelle superbrukere, særlig i forbindelse med eventuelle tvister.
- Kontrollere og bekrefte at alle enhetene har godkjent sine resultater.
- Framlegge rapporten for godkjenning av universitetsledelsen og sende den godkjente institusjonsrapporten til HK-dir./Sikt.

Arbeidet med rapporteringen er ansett som sesongarbeid og utføres hovedsakelig i perioden desember til februar, med noe arbeid i mars.

b. Har dere forslag til hvordan dette arbeidet kan organiseres mer effektivt, slik at institusjonene får redusert rapporteringsbyrde samtidig som vi klarer å opprettholde kvalitet i datagrunnlaget?

Med automatisk innhenting av metadata fra publikasjonsdatabaser som Scopus og bruk av persistente identifikatorer som ORCID og ROR, kan definitivt være med på å effektivisere og forenkle registreringsprosessen i Cris-systemet. Ved å bruke script eller roboter for å automatisk importere metadata fra disse kildene, kan man redusere behovet for manuell registrering, samt sikre at metadataene er korrekte og oppdaterte. Å utvide bruk av flere kilder for å dekke flere fagområder vil også bidra til å få importert flere publikasjoner, spesielt for fagområder som har lav dekning i databaser som Scopus og Web of Science (WOS).

Ved å bruke persistente identifikatorer som ORCID og ROR på publikasjoner kan man enkelt knytte personer og institusjoner til publikasjonene, og dermed blir innhenting og kvalitetssikring av metadata enklere og mer pålitelig. Dette vil også bidra til bedre sporbarhet og identifikasjon av forskningsresultater og involverte forskere.

Å gjøre persistente identifikatorer nasjonalt obligatorisk og å investere i tilgang til flere publikasjonsdatabaser, kan være viktige tiltak for å forenkle registreringsprosessen og øke nøyaktigheten og dekningsgraden av importerte publikasjoner. Etter hvert bør kunstig intelligens tas i bruk.

Oppsummering

- Enklere måter å hente ut statistikk, informasjon og oversikt over publikasjoner samt andre forskningsresultater
- UiO anbefaler bortfall av nivåinndeling, da opprettholdelse av nivåinndeling ikke vil gi tilstrekkelig merverdi til fagmiljøene.
- UiO anbefaler at kanalregisteret fortsatt skal vise en oversikt over åpen tilgang, og vise seriøse og useriøse kanaler som såkalte røvertidsskrifter.
- UiO anbefaler opprettholdelse av Det nasjonale publiseringsutvalget
- Mer automatikk og bruk av kunstig intelligens i rapporteringsarbeidet og for å innhente informasjon til Cris-systemet.

Med hilsen

Svein Stølen
rektor

Arne Benjaminsen
universitetsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

UNIVERSITETET
I OSLO

6

Saksbehandler:

Margaret Louise Fotland

+4722856037, *m.l.fotland@admin.uio.no*